

אשכול חוקי יסוד

חוק-יסוד: הכנסת

חוק-יסוד: הכנסת¹

1. הכנסת היא בית-הנבחרים של המדינה. המהות
2. מקום-מושב של הכנסת הוא ירושלים. מקום המושב
3. הכנסת בהיבחרה תהיה בת מאה ועשרים חבר. ההרכב
4. הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות, לפי חוק שיטת הבחירות
הבחירות לכנסת; אין לשנות סעיף זה, אלא ברוב של חברי הכנסת.

1. ס"ח 244, התשי"ח, עמ' 69.
 - ס"ח 285, התשי"ט, עמ' 146;
 - ס"ח 286, התשי"ט, עמ' 158 [התשי"ט (מס' 2)];
 - ס"ח 291, התשי"ט, עמ' 210 [התשי"ט (מס' 3)];
 - ס"ח 493, התשכ"ז, עמ' 24;
 - ס"ח 741, התשל"ד (25.7.1974), עמ' 108;
 - ס"ח 977, התש"ם (25.7.1980), עמ' 160;
 - ס"ח 1016, התשמ"א (7.4.1981), עמ' 168 [התשמ"א ו-התשמ"א (מס' 2)];
 - ס"ח 1155, התשמ"ה (7.8.1985), עמ' 196;
 - ס"ח 1215, התשמ"ז (27.5.1987), עמ' 120;
 - ס"ח 1329, התש"ן (10.8.1990), עמ' 196;
 - ס"ח 1345, התשנ"א (22.2.1991), עמ' 90;
 - ס"ח 1366, התשנ"א (31.7.1991), עמ' 208 [התשנ"א (מס' 2)];
 - ס"ח 1392, התשנ"ב (26.3.1992), עמ' 162;
 - ס"ח 1396, התשנ"ב (14.4.1992), עמ' 224 [התשנ"ב (מס' 2)];
 - ס"ח 1462, התשנ"ד (4.5.1994), עמ' 140;
 - ס"ח 1494, התשנ"ה (20.12.1994), עמ' 42;
 - ס"ח 1525, התשנ"ה (1.6.1995), עמ' 316 [התשנ"ה (מס' 3)];
 - ס"ח 1565, התשנ"ו (27.2.1996), עמ' 100;
 - ס"ח 1566, התשנ"ו (27.2.1996), עמ' 106 [התשנ"ו (מס' 2)];
 - ס"ח 1568, התשנ"ו (29.2.1996), עמ' 112 [התשנ"ו (מס' 3)];
 - ס"ח 1582, התשנ"ו (21.3.1996), עמ' 234 [התשנ"ו (מס' 4)];
 - ס"ח 1630, התשנ"ז (17.7.1997), עמ' 186;
 - ס"ח 1727, התש"ס (10.2.2000), עמ' 108;
 - ס"ח 1750, התש"ס (8.8.2000), עמ' 260 [התש"ס (מס' 2)] [שני תיקונים];
 - ס"ח 1763, התשס"א (21.12.2000), עמ' 50;
 - ס"ח 1771, התשס"א (1.1.2001), עמ' 114 [התשס"א (מס' 2)];
 - ס"ח 1780, התשס"א (18.3.2001), עמ' 166 [התשס"א (מס' 3)];
 - ס"ח 1796, התשס"א (24.6.2001), עמ' 426 [התשס"א (מס' 4)];
 - ס"ח 1798, התשס"א (19.7.2001), עמ' 432 [התשס"א (מס' 5)];
 - ס"ח 1803, התשס"א (1.8.2001), עמ' 494 [התשס"א (מס' 6)];
 - ס"ח 1809, התשס"ב (30.10.2001), עמ' 2;
 - ס"ח 1845, התשס"ב (22.5.2002), עמ' 440 [התשס"ב (מס' 2)];
 - ס"ח 1933, התשס"ד (30.3.2004), עמ' 336;
 - ס"ח 2063, התשס"ז (27.7.2006), עמ' 393;
 - ס"ח 2090, התשס"ז (28.3.2007), עמ' 158. הצ"ח - כנסת 125, התשס"ז, עמ' 26;
 - ס"ח 2164, התשס"ח (9.7.2008), עמ' 626. הצ"ח - כנסת 231, התשס"ה, עמ' 306;
 - ס"ח 2440, התשע"ד (19.3.2014), עמ' 346. הצ"ח - כנסת 512, התשע"ג, עמ' 46;
 - ס"ח 2452, התשע"ד (22.5.2014), עמ' 554 [התשע"ד (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 538, התשע"ד, עמ' 60;
 - ס"ח 2500, התשע"ה (6.8.2015), עמ' 248. הצ"ח - ממשלה 940, התשע"ה, עמ' 884;
 - ס"ח 2523, התשע"ו (14.1.2016), עמ' 338. הצ"ח - כנסת 604, התשע"ו, עמ' 8;
 - ס"ח 2568, התשע"ו (27.7.2016), עמ' 1086 [התשע"ו (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 626, התשע"ו, עמ' 74;
 - ס"ח 2573, התשע"ו (11.8.2016), עמ' 1154 [התשע"ו (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 648, התשע"ו, עמ' 146;
 - ס"ח 2618, התשע"ז (28.3.2017), עמ' 516. הצ"ח - כנסת 675, התשע"ז, עמ' 52.

5. כל אזרח ישראלי בן שמונה-עשרה שנה ומעלה זכאי לבחור לכנסת אם בית-משפט לא שלל ממנו זכות זו על פי חוק; חוק הבחירות יקבע את המועד שבו ייחשב אדם בן שמונה-עשרה שנה לענין השימוש בזכות הבחירה לכנסת.

הזכות לבחור

5A. רשימת מועמדים לכנסת תוגש על ידי מפלגה בלבד; דרכי התאגדותן ורישומן של מפלגות ותנאים להגשת רשימת מועמדים, ייקבעו בחוק.

הגשת רשימת מועמדים
[תיקון התשנ"ו (מס' 3)]

6. ¹ (א) כל אזרח ישראלי שביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בן עשרים ואחת שנה ומעלה, זכאי להיבחר לכנסת, זולת אם בית משפט שלל ממנו זכות זו על פי חוק או שנידון, בפסק דין סופי, לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לרצות את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

הזכות להיבחר

[תיקונים: התשמ"א (מס' 2),
התשמ"ז, התשנ"ו, התש"ס
(מס' 2)]

(ב) (בוטל).

(ג) ² מועמד לכנסת שנידון כאמור בסעיף קטן (א) ופסק הדין נעשה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ולפני שהחל לכהן כחבר הכנסת, דינו כדין מי שהתפטר מרשימת המועמדים שבה כלול שמו, או מחברותו בכנסת, לפי הענין, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שאין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

(ד) קביעת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג) לא תידרש אם קבע בית המשפט, לפי דין, כי יש עם העבירה, בנסיבות הענין, משום קלון.

(ה) לענין סעיף זה -

"מאסר בפועל" - סך כל תקופות המאסר בפועל שעל הנידון לרצות ברצף אחד, אף אם הוטלו בגזרי דין שונים, לרבות מאסר על תנאי שהופעל;
"עבירה" - כל אחת מהעבירות שעליהן נידון לעונש של מאסר בפועל.

6A. (א) חבר הכנסת שפרש מסיעתו ולא התפטר מכהונתו סמוך לפרישתו, לא ייכלל, בבחירות לכנסת שלאחריה, ברשימת מועמדים שהגישה מפלגה שהיתה מיוצגת על ידי סיעה של הכנסת היוצאת; הוראה זו לא תחול על התפלגות סיעה בתנאים שנקבעו בחוק.

סיווג למועמדות חבר
הכנסת שפרש מסיעתו
[תיקונים: התשנ"א, התשנ"ז
(מס' 3), התשס"ד]

(ב) לענין סעיף זה -

"פרישה מסיעה" - לרבות הצבעה במליאת הכנסת שלא בהתאם לעמדת הסיעה בענין הבעת אמון לממשלה או אי-אמון בה; ואולם הצבעה כאמור לא תיחשב כפרישה אם חבר הכנסת לא קיבל כל תמורה בעד הצבעתו;

"תמורה" - במישרין או בעקיפין, בהבטחה או בהתחייבות לעתיד, ולרבות הבטחת מקום ברשימת מועמדים לכנסת, או מינוי חבר-הכנסת עצמו או אדם אחר לתפקיד כלשהו.

7. אלה לא יהיו מועמדים לכנסת:

מי לא יהיה מועמד

[תיקונים: התש"ט (מס' 2),
התשנ"ו (מס' 3), התשס"א
(מס' 6)]

(1) נשיא המדינה;

(2) שני הרבנים הראשיים;

(3) שופט;

(4) דיין של בית-דין דתי;

(5) מבקר המדינה;

(6) ראש המטה הכללי, צבא-הגנה לישראל;

(7) רבנים וכהני דתות אחרות, כשהם משמשים בכהונתם בשכר;

1. סעיף זה, בנוסחו לאחר תיקון התש"ס (מס' 2), יחול גם על מי שנידון לפני תחילת התיקון.
2. ראו נוהל הטיפול בבקשות לקביעת העדר קלון, התשע"ד-2013 (י"פ 6698, התשע"ד, עמ' 1518).

- (8) עובדי-מדינה בכירים וקציני-צבא בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק;
(9) שוטרים וסוהרים בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק;
(10) עובדי תאגידים שהוקמו בחוק, בדרגות או בתפקידים שייקבעו בחוק;
זולת אם חדלו לכהן במשרה או בתפקיד כאמור לפני המועד להגשת רשימות המועמדים לכנסת, ואם נקבע בחוק מועד מוקדם מזה, לפני המועד האמור.

מניעת השתתפות
בבחירות
[תיקונים:התשס"ב (מס' 2),
התשס"ה, התשע"ז]

7א. (א) רשימת מועמדים לא תשתתף בבחירות לכנסת ולא יהיה אדם בבחירות מועמד בבחירות לכנסת, אם יש במטרותיה או במעשיה של הרשימה או במעשיו של האדם, לרבות בהתבטאויותיו, לפי הענין, במפורש או במשתמע, אחד מאלה:

- (1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית;
(2) הסתה לגזענות;
(3) תמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל.
(1א)⁴ לענין סעיף זה, יראו מועמד ששהה במדינת אויב שלא כדין בשבע השנים שקדמו למועד הגשת רשימת המועמדים כמי שיש במעשיו משום תמיכה במאבק מזוין נגד מדינת ישראל, כל עוד לא הוכיח אחרת.
(ב) החלטת ועדת הבחירות המרכזית כי מועמד מנוע מלהשתתף בבחירות טעונה אישור בית המשפט העליון.
(ג) מועמד יצהיר הצהרה לענין סעיף זה.
(ד) פרטים לענין הדיון בוועדת הבחירות המרכזית ובבית המשפט העליון ולענין הצהרה לפי סעיף קטן (ג), ייקבעו בחוק.

תקופת כהונת הכנסת

8. תקופת-כהונתה של הכנסת תהיה ארבע שנים מיום היבחרה.

מועד הבחירות
(תיקון התש"ט)

9. הבחירות לכנסת יהיו ביום ג' השלישי לחודש חשון של השנה שבה תמה כהונתה של הכנסת היוצאת, אולם אם היתה השנה שלפניה שנה מעוברת, יהיו הבחירות ביום ג' הראשון לאותו חודש.

הארכת תקופת כהונה
[תיקון התשנ"ב (מס' 2)]

9א. (א) הכנסת לא תאריך את תקופת כהונתה אלא בחוק שנתקבל ברוב של שמונים חברי הכנסת ואם נתקיימו נסיבות מיוחדות המונעות עריכת בחירות בעיתן; תקופת ההארכה לא תעלה על הזמן המתחייב מהנסיבות האמורות; בחוק כאמור ייקבע מועד הבחירות.
(ב) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 34, רשאית הכנסת, בהחלטה ברוב חבריה, להקדים את מועד הבחירות שנקבע לפי סעיף קטן (א), ובלבד שהמועד החדש לא יהיה מוקדם מהמועד לקיום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9.

יום הבחירות - שבתון

10. יום הבחירות יהיה יום שבתון, אך שירותי-תחבורה ושאר שירותים ציבוריים יפעלו כסדרם.

פרסום תוצאות הבחירות
(תיקון התשנ"ו)

11. תוצאות הבחירות יפורסמו ברשומות תוך שמונה ימים מיום הבחירות.

כינוי הכנסת
(תיקון התשס"ו)

12. הכנסת תתכנס לשיבתה הראשונה, לאחר פרסום תוצאות הבחירות, בתוך ארבעה עשר ימים מיום הבחירות לכנסת במועד שייקבע בחוק, אלא אם כן נקבע בחוק מועד סמוך אחר בשל יום מנוחה, חג, מועד, יום זיכרון או בשל סמיכות לאחד מהם, או בשל חול המועד.

(תיקון התשס"ו)

13. (בוטל).

1. הוראות סעיף קטן 7א(א1) יחולו לגבי שהייה במדינת אויב שארעה ביום 9.7.2008 ואילך.

<p>14. סדרי ישיבת הפתיחה ייקבעו בחוק, והם יבטאו את אופיה של מדינת ישראל ומורשתה.</p>	<p>ישיבת הפתיחה [תיקון התשנ"ו (מס' 4)]</p>
<p>15. (א) חבר הכנסת יצהיר אמונים; ואלה דברי ההצהרה: "אני מתחייב לשמור אמונים למדינת ישראל ולמלא באמונה את שליחותי בכנסת." (ב) סדרי ההצהרה ייקבעו בחוק.</p>	<p>הצהרת אמונים של חבר הכנסת [תיקון התשנ"ו (מס' 4)]</p>
<p>16. קרא יושב ראש הכנסת לחבר הכנסת להצהיר את אמונים והחבר לא עשה כן, לא יהנה החבר מזכויותיו של חבר הכנסת כל עוד לא הצהיר.</p>	<p>אי-הצהרה</p>
<p>16א. היה חבר הכנסת בעל אזרחות נוספת שאינה ישראלית, ודיני המדינה שהוא אזרח שלה, מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יצהיר אמונים אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשם שחרורו ממנה, והוא לא ייהנה מזכויותיו של חבר הכנסת כל עוד לא הצהיר.</p>	<p>אי הצהרה בשל אזרחות כפולה [תיקון התשנ"ו (מס' 3)]</p>
<p>17. לחברי הכנסת תהיה חסינות; פרטים ייקבעו בחוק.</p>	<p>חסינות חברי הכנסת</p>
<p>18. לבניני הכנסת תהיה חסינות; פרטים ייקבעו בחוק.</p>	<p>חסינות בניני הכנסת</p>
<p>19. הכנסת תקבע סדרי-עבודתה; במידה שסדרי-העבודה לא נקבעו בחוק תקבעם הכנסת בתקנון; כל עוד לא נקבעו סדרי-העבודה כאמור, תנהג הכנסת לפי הנוהג והנהל המקובלים בה.</p>	<p>סדרי העבודה והתקנון</p>
<p>20. (א) הכנסת תבחר מבין חבריה יושב ראש וסגנים ליושב ראש. עד לבחירת יושב ראש הכנסת ימשיך לכהן בתפקידו יושב ראש הכנסת היוצאת אם שב ונבחר כחבר הכנסת, ואם לא שב ונבחר - יכהן הותיק שבחברי הכנסת, שאינו ראש הממשלה, שר או סגן שר, כיושב ראש הכנסת בפועל. בסעיף זה, "ותיק" - מי שתקופת כהונתו בכנסת היא הארוכה ביותר, ברציפות או שלא ברציפות, ומבין בעלי ותק שווה - המבוגר שבהם.</p>	<p>היושב ראש והסגנים [תיקונים: התשנ"ז, התשס"ב, התשס"ז, התשע"ו]</p>
<p>(ב) הכנסת רשאית, בתקנונה, לקבוע סייגים לבחירתו של חבר הכנסת לכהונת יושב ראש הכנסת או סגן ליושב ראש הכנסת.</p>	
<p>(ג) הכנסת רשאית, בהחלטה ברוב חבריה, להשעות מכהונתו את יושב ראש הכנסת או סגן ליושב ראש הכנסת או לקבוע סייגים לכהונתם; פרטים ייקבעו בחוק.</p>	
<p>(ד) הכנסת רשאית, בהחלטה ברוב חבריה או ברוב גדול יותר שייקבע בחוק, להעביר מכהונתו את יושב ראש הכנסת או סגן ליושב ראש הכנסת; פרטים ייקבעו בחוק.</p>	
<p>20א. (א) יצא יושב ראש הכנסת את גבולות המדינה, ימלא סגן ליושב ראש את מקומו עד שישוב היושב ראש.</p>	<p>ממלא-מקום של יושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת בפועל</p>
<p>(ב) הודיע יושב ראש הכנסת לועדת הכנסת או שקבעה ועדת הכנסת כי מטעמי בריאות נבצר מיושב ראש הכנסת דרך ארעי למלא תפקידו, או הודיע יושב ראש הכנסת כי נבצר ממנו דרך ארעי למלא את תפקידו וועדת הכנסת אישרה את הודעתו, ימלא סגן ליושב ראש את מקומו עד שיודיע יושב ראש הכנסת לועדת הכנסת או עד שתקבע ועדת הכנסת כי לא נבצר עוד ממנו למלא תפקידו.</p>	<p>[תיקונים: התשכ"ז, התשנ"ז, התש"ס (מס' 2), התשס"ב]</p>
<p>(ג) נתפנתה מישרתו של יושב ראש הכנסת - מפני שהתפטר או נפטר או מפני שקבעה ועדת הכנסת כי מטעמי בריאות נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו - יכהן סגן ליושב ראש כיושב ראש הכנסת בפועל עד שתבחר הכנסת יושב-ראש חדש.</p>	
<p>(1ג) הושעה יושב ראש הכנסת מכהונתו בהחלטה לפי סעיף 20(ג), יכהן סגן ליושב ראש הכנסת כיושב ראש הכנסת בפועל, עד לביטול ההשעיה או עד לבחירת יושב ראש חדש, לפי הענין.</p>	

(2) הועבר יושב ראש הכנסת מכהונתו בהחלטה לפי סעיף 20(ד), יכהן סגן ליושב ראש הכנסת כיושב ראש הכנסת בפועל עד לבחירת יושב ראש חדש.

(ד) הסגן ליושב ראש שיכהן כממלא מקום של יושב ראש הכנסת או כיושב ראש הכנסת בפועל הוא הסגן שנבחר לכך על ידי ועדת הכנסת.

(ה) בכהונתו כממלא מקום של יושב ראש הכנסת או כיושב ראש הכנסת בפועל יכהן הסגן ליושב ראש בכל כהונה המיועדת ליושב ראש הכנסת על פי דין, ימלא כל תפקיד המוטל על יושב ראש הכנסת על פי דין וישתמש בכל סמכות הנתונה ליושב ראש הכנסת על פי דין.

(ו) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם אם הנסיבות האמורות בסעיפים-קטנים (א), (ב), (ג) או (ג1) לגבי יושב ראש הכנסת נתקיימו במי שמכהן כממלא מקום של יושב ראש הכנסת או כיושב ראש הכנסת בפועל.

ועדות
[תיקונים: התשנ"א (מס' 2), התשנ"ב, התשנ"ד, התשס"א]

21. (א) הכנסת תבחר מבין חבריה ועדות קבועות, והיא רשאית לבחור מבין חבריה גם ועדות לענינים מסויימים; תפקידי הועדות, סמכויותיהן וסדרי-עבודתן, במידה שלא נקבעו בחוק, ייקבעו בתקנון.

(ב) בתקנון ניתן לקבוע הוראות בדבר סמכותן של הועדות לזמן נושא משרה או ממלא תפקיד בשירות המדינה, ברשות מקומית, במועצה דתית, בתאגיד שהוקם בחוק או בחברה ממשלתית, ולחייבו למסור מידע שבידו על פעילות הגוף שבו הוא מכהן, זולת אם יש בגילוי משום פגיעה בחוק, בחובה מקצועית או בחובת אמונים שהוא חב על פי דין, וכן שיובטחו לו הזכויות של עד בבית המשפט; האימון ייעשה באמצעות השר הנוגע בדבר או בדיעתו, ובמי שאינו בשירות המדינה - באמצעות ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו; ואולם רשאי השר הממונה או ראש הגוף שהמוזמן פועל בשירותו, להודיע לוועדה כי הוא עצמו יופיע במקום מי שזומן. (ג) (בוטל).

פיקוח הכנסת על חקיקת
משנה
[תיקונים: התשס"א (מס' 3),
התשע"ו (מס' 3)]

21א. (בוטל).

ועדות חקירה

22. הכנסת רשאית למנות ועדות-חקירה, אם על ידי הסמכת אחת הועדות הקבועות ואם על ידי בחירת ועדה מבין חבריה, כדי לחקור דברים שהכנסת קבעה; סמכויותיה ותפקידיה של ועדת-חקירה ייקבעו על ידי הכנסת; בכל ועדת-חקירה יהיו גם נציגים של סיעות שאינן משתתפות בממשלה, לפי יחסי הכוחות של הסיעות בכנסת. דינו של חבר ממשלה שאינו חבר כנסת

(תיקון התשע"ה)

23¹. חבר ממשלה שאינו חבר הכנסת, דינו לכל דבר הנוגע לכנסת כדין חבר ממשלה שהוא חבר הכנסת, אולם לא תהא לו זכות-הצבעה.

מנין
(תיקון התש"ם)

24. הכנסת תדון ותחליט בכל מספר חברים אם אין בחוק הוראה אחרת לענין זה.

25. הכנסת תחליט ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה, כשהנמנעים אינם באים במנין המשתתפים בהצבעה; סדרי ההצבעה ייקבעו בתקנון; והכל כשאינן בחוק הוראה אחרת לענין זה.

ישיבות

26. ישיבות הכנסת יהיו במקום-מושבה, אולם בנסיבות מיוחדות רשאי יושב ראש הכנסת, בהתייעצות עם הסגנים, לכנס את הכנסת במקום אחר; ישיבות הכנסת מתקיימות בימי חול.

1. עפ"י תיקון התשע"ה, בתקופת הכנסת ה-20 נוסחו של סעיף 23 יהיה: "שר או סגן שר שאינם חברי הכנסת, דינם לכל דבר הנוגע לכנסת כדין שר או סגן שר שהם חברי הכנסת, אולם לא תהא להם זכות הצבעה", וכותרת הסעיף תהיה: "דינם של שר וסגן שר שאינם חברי הכנסת".

27. הכנסת תשב בפומבי.	פומביות (תיקון התשנ"ה)
28. ההליכים בישיבת הכנסת והדברים שנאמרו בה - פרסומם אינו מוגבל ואינו גורר אחריות פלילית או אזרחית.	פרסום (תיקון התשנ"ה)
29 - 30. (בוטלו).	(תיקון התשנ"ה)
31. הוראות בדבר מועדי הכנסים של הכנסת ובדבר כינוס הכנסת שלא בתקופת הכנסים ייקבעו בחוק.	כנסים (תיקון התשס"א (מס' 2))
32. (בוטל).	(תיקון התשס"א (מס' 4))
33. (בוטל).	(תיקון התשס"א (מס' 2))
34. לא תחליט הכנסת להתפזר לפני גמר תקופת כהונתה, אלא בדרך קבלת חוק לענין זה ברוב חברי הכנסת.	התפזרות הכנסת (תיקון התשנ"ב (מס' 2))
35. החוק על התפזרות הכנסת יכלול הוראה על מועד הבחירות לכנסת שלאחריה שלא יהיה מאוחר מחמישה חודשים מיום קבלת החוק.	מועד הבחירות לאחר התפזרות הכנסת (תיקון התשס"א (מס' 3))
36. החליטה הכנסת להתפזר, תהיה תקופת כהונתה של הכנסת שלאחריה עד לחודש חשון הקרוב שלאחר גמר ארבע שנים מיום הבחירה.	תקופת כהונת הכנסת לאחר התפזרות
36A. (א) לא נתקבל חוק התקציב בתוך שלושה חודשים מיום תחילתה של שנת הכספים, יראו ביום שאחרי סיום התקופה האמורה (להלן - היום הקובע) כאילו החליטה הכנסת על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה, וייערכו בחירות מוקדמות ביום ג' האחרון שלפני תום 90 הימים מהיום הקובע, אלא אם כן החליטה הכנסת ברוב חבריה, בתוך חמישה ימים מהיום הקובע, בשל סמיכות מועד הבחירות ליום חג, מועד או זיכרון, על קיום הבחירות במועד מאוחר יותר, אך לא יאוחר מ-100 ימים מהיום הקובע.	התפזרות בשל אי קבלת חוק תקציב (תיקונים: התשס"א (מס' 3), התשע"ד)
(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), פתח נשיא המדינה בהליכים להרכבת ממשלה חדשה לפי סעיף 30 לחוק-יסוד: הממשלה, הביעה הכנסת אמון בממשלה חדשה לפי סעיף 28 לחוק-יסוד: הממשלה או התקבל חוק על התפזרות הכנסת, או התקיימו בחירות לכנסת, אחרי המועד להגשת הצעת התקציב לפי סעיף 3 לחוק-יסוד: משק המדינה, ולפני תום שלושת החודשים שמיום תחילת שנת הכספים, יהיה היום הקובע כאמור בסעיף קטן (א), שלושה חודשים מיום תחילת שנת הכספים או 100 ימים מיום כינון הממשלה, לפי המאוחר. הניחה הממשלה את הצעת חוק התקציב על שולחן הכנסת לפני היום ה-55 מיום כינונה, יהיה היום הקובע 45 ימים מהיום שבו הניחה הממשלה את הצעה.	
37. הכנסת היוצאת תוסיף לכהן עד לכינוסה של הכנסת הנכנסת.	רציפות הכנסת
38. כל חיקוק שתקפו היה פוקע תוך שני החודשים האחרונים לתקופת כהונתה של הכנסת היוצאת, או תוך ארבעה חודשים לאחר שהכנסת החליטה להתפזר, או תוך שלושת החודשים הראשונים לתקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת - יעמוד בתקפו עד תום שלושת החודשים האמורים.	הארכת תקפם של חיקוקים

39. חברי הכנסת יקבלו שכר כפי שנקבע בחוק. **שכר חברי הכנסת**
40. חבר הכנסת רשאי להתפטר מכהונתו; ההתפטרות תהיה בהגשה אישית של כתב התפטרות על ידי המתפטר ליושב ראש הכנסת, ואם נבצר ממנו להגישו אישית - על ידי משלוח בדרך שנקבעה בתקנון; כתב ההתפטרות יהיה חתום ביום ההגשה או המשלוח.
41. חבר הכנסת שהגיש התפטרותו, חברותו בכנסת נפסקת כעבור ארבעים ושמונה שעות לאחר שכתב ההתפטרות הגיע לידי יושב ראש הכנסת, זולת אם חזר בו מהתפטרותו לפני כן הסתיימה התקופה האמורה ביום מנוחה, יידחה סיומה ליום שלאחר מכן שאינו יום מנוחה, והכול כפי שייקבע בחוק.
42. חבר הכנסת או מועמד לכנסת שנבחר או נתמנה לאחד התפקידים שנושאייהם מנועים מהיות מועמדים לכנסת, חברותו בכנסת או מועמדותו לכנסת, לפי הענין, נפסקת עם בחירתו או עם התמנותו לאחד התפקידים כאמור; לענין זה, "מועמד לכנסת" - מי ששמו כלול ברשימת מועמדים לכנסת, מיום הגשת הרשימה עד יום תחילת כהונתו כחבר הכנסת.
- 42א. (א) חבר הכנסת שהורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית וקבע בית המשפט, ביוזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, תיפסק חברותו בכנסת ביום שפסק הדין נעשה סופי, ואין נפקא מינה אם העבירה נעברה בזמן שהיה חבר אותה הכנסת, חבר כנסת קודמת או לפני שהיה לחבר הכנסת.
- (ב) סעיף קטן (א) יחול גם על חבר הכנסת שפסק הדין בעניינו נעשה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר הכנסת: בקשת היועץ המשפטי לפי סעיף קטן (א) יכול שתוגש כל עוד פסק הדין לא נעשה סופי; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין, ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.
- (ג) (1) הכנסת רשאית, ברוב של 90 חברי הכנסת, להחליט להפסיק את חברותו של חבר הכנסת אם קבעה שהתקיים בו, לאחר היבחרה של אותה כנסת, האמור בסעיף 7א(א)(2) או (3) לגבי מועמד.
- (2) החלטה כאמור בפסקה (1) תתקבל לפי הצעת ועדת הכנסת שהתקבלה ברוב של שלושה רבעים מחבריה, על בסיס בקשה של 70 חברי הכנסת, מתוכם 10 לפחות חברי כנסת בסיעות שאינן צדדים להסכמים המחייבים תמיכה בממשלה.
- (3) מי שחברותו בכנסת הופסקה לפי פסקה (1), משרתו תתפנה כעבור 14 ימים מיום החלטת הכנסת, ואולם בתקופה שמהחלטת הכנסת ועד יום הפסקת החברות הוא לא יהיה רשאי להשתתף בישיבות הכנסת או בישיבות ועדה של הכנסת אלא לשם הצבעה בלבד.
- (4) על החלטת הכנסת להפסיק את חברותו רשאי חבר הכנסת לערער לבית המשפט העליון.
- (5) סעיף קטן זה לא יחול בתקופת בחירות, כפי שתיקבע בחוק.
- (6) פרטים לעניין הגשת הבקשה, הדיון בה וההגשה על החלטה ייקבעו בחוק או בתקנון הכנסת.
- 42ב. (א) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית וקבע בית המשפט, ביזמתו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, שיש עם העבירה קלון, יושעה מכהונתו בכנסת מיום קביעת בית המשפט ועד למועד שבו פסק הדין נעשה סופי.
1. סעיף 42א יחול על מי שהורשע בעבירה שנעברה לאחר יום 1.6.1995; מי שהורשע בעבירה שנעברה לפני 1.6.1995, תחול לגביו הוראת סעיף 42א בנוסחה לפני התאריך האמור.
2. עפ"י תיקון התשע"ו (מס' 2), בקשה כאמור בסעיף 42א(ג)(2) לחוק יסוד: הכנסת, לא תוגש אלא בעקבות מעשה שנעשה לאחר 22.7.2016.

(ב) חבר הכנסת שהורשע בעבירה פלילית ונידון למאסר, יושעה מכהונתו בכנסת למשך הזמן שהוא נושא את עונש המאסר.
(1) הוראות סעיף זה יחולו גם על חבר הכנסת שהורשע בעבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב) לפני היותו חבר הכנסת.
(ג) (בוטל).

42ג. (א) חבר הכנסת המכהן כשר או כסגן שר רשאי להפסיק את חברותו בכנסת לפי הוראות סעיף זה; הפסקת חברותו כאמור תהיה בהודעה בכתב ליושב ראש הכנסת, ויחולו עליה הוראות סעיף 40; הוראות סעיף זה לא יחולו על חבר הכנסת המכהן כראש הממשלה, ממלא מקומו, או ראש הממשלה בפועל.

הפסקת חברות בכנסת של שר או סגן שר (תיקון התשע"ה)

(ב) חבר הכנסת שמסר הודעה כאמור בסעיף קטן (א), חברותו בכנסת נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שההודעה הגיעה לידי יושב ראש הכנסת, זולת אם חזר בו מהודעתו קודם לכן בהודעה בכתב ליושב ראש הכנסת; הסתיימה התקופה האמורה ביום מנוחה, יידחה סיומה ליום שלאחר מכן שאינו יום מנוחה, והכול כפי שייקבע בחוק.

(ג) נפסקה חברותו בכנסת של שר או סגן שר לפי הוראות סעיף זה, תתחדש חברותו בכנסת שאליו נבחר בהתקיים אחד מאלה:

- (1) הוא חדל לכהן כשר או כסגן שר;
- (2) הוא היה לראש הממשלה;
- (3) הוא נקבע לכהן כראש הממשלה בפועל;
- (4) הוא היה לממלא מקום ראש הממשלה.

(ד) נפסקה חברותו בכנסת של חבר הכנסת וכל עוד לא נתחדשה לפי סעיף זה, לא תיפסק חברותו בכנסת, לפי הוראות סעיף זה, של חבר כנסת נוסף שנבחר באותה רשימת מועמדים.

(ה) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ג), שר או סגן שר שהיה חבר הכנסת והפסיק את חברותו בכנסת לפי סעיף זה וחבר הכנסת שהוא שר או סגן שר, שנבחרו באותה רשימת מועמדים, רשאים להודיע ליושב ראש הכנסת בהודעה משותפת בכתב על חידוש חברותו בכנסת של השר או סגן השר שחברותו הופסקה ועל הפסקת כהונתו של חבר הכנסת האחר, באותו מועד (בחוק - יסוד זה - הודעת החלפה).

(2) על חידוש החברות והפסקת החברות בכנסת בהתאם להודעת החלפה יחולו הוראות סעיף קטן (ב), בשינויים המחוייבים, ואולם חזרה מהודעת החלפה תהיה רק בהודעה משותפת בכתב ליושב ראש הכנסת של מגישי הודעת החלפה.

(3) לא ימסור חבר הכנסת שחברותו בכנסת נתחדשה לפי פסקה (1), הודעת החלפה נוספת בתקופת כהונתה של אותה הכנסת.

43. (א) נתפנתה משרתו של חבר הכנסת, יבוא במקומו - מתוך רשימת המועמדים שכללה את שמו - המועמד ששמו נקוב ראשון אחרי שמו של אחרון הנבחרים.

חילופים של חברי כנסת (תיקונים: התשמ"א, התשע"ה)

(ב) מי שחברותו בכנסת הושעתה לפי סעיף 42ג, משרתו תתפנה לתקופת ההשעיה ויבוא במקומו המועמד כאמור בסעיף קטן (א); חזר למלא את משרתו, יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר הכנסת מתוך רשימת המועמדים, ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולהיות לאחר מכן חבר הכנסת מכוח הוראת סעיף קטן (א).²

(ג)³ מי שחברותו בכנסת נפסקה לפי סעיף 42ג(א) ו-(ב), תתפנה משרתו ויבוא במקומו המועמד כאמור בסעיף קטן (א); נתחדשה חברותו בכנסת לפי סעיף 42ג(ה) יחולו הוראות סעיף קטן (ב) סיפה.

1. עפ"י תיקון התשע"ה, סעיף 42ג חל בתקופת כהונתה של הכנסת ה-20.
2. בתקופת כהונתה של הכנסת ה-20, בסיפא של ס"ק 43(ב), במקום "מכוח הוראת סעיף קטן (א)" בא: "מכוח הוראות סעיף זה".
3. עפ"י תיקון התשע"ה, ס"ק 43(ג) עד (ו) יחולו בתקופת כהונתה של הכנסת ה-20 בלבד.

(ד)¹ מי שחברותו בכנסת נפסקה בהתאם להודעת החלפה לפי סעיף 42(ג)ה (בסעיף זה - חבר הכנסת המוחלף), תתפנה משרתו ויבוא במקומו מי שהגיש עמו את הודעת ההחלפה כאמור באותו סעיף.

(ה)¹ נתחדשה חברותו בכנסת של חבר הכנסת המוחלף לפי סעיף 42(ג)ג, יחולו הוראות סעיף קטן (ב) סיפה.

(ו)¹ נתחדשה חברותו בכנסת של חבר הכנסת המוחלף בהתאם להודעת החלפה נוספת לפי סעיף 42(ג)ה, יחולו הוראות סעיף קטן (ד).

44. על אף האמור בכל דין אחר, אין בכוחן של תקנות שעת חירום לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים.

45. אין לשנות סעיף 44 או סעיף זה, אלא ברוב של שמונים חברי כנסת

45א. הוראת סעיף 45 תחול גם לענין שינוי סעיף 9א(א).

תחולת נוקשות
[תיקון התשנ"ב (מס' 2)]

46. הרוב הדרוש לפי חוק זה לשינוי סעיפים 4, 9א, 34, 44 או 45 יהא דרוש להחלטות מליאת הכנסת בקריאה הראשונה, בקריאה השניה ובקריאה השלישית. לענין סעיף זה "שינוי" - בין מפורש ובין משתמע.

מתי דרוש רוב מיוחד
[תיקונים: התשי"ט (מס' 3),
התשנ"ב (מס' 2)]

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

1. עפ"י תיקון התשע"ה, ס"ק 43(ג) עד (ו) יחולו בתקופת כהונתה של הכנסת הי-20 בלבד.

